

Perek, ügyek

Tisztelt Szerkesztőség!
Az Élet és Irodalom 1999. november 5-ei számában írást közölt Ószabó Attila és Vajda Éva tollából, „Szerencsések és zsenik” címmel. A cikkben egyebek mellett valótlán tényállítások szerepelnek. A fentiekre tekintettel, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. IV. tv. 79. §-ban foglaltakra figyelemmel, kérem a Szerkesztőséget, hogy az Élet és Irodalom soron kívül, következő számában jelentesse meg az alábbi helyreigazítást.

„Lapunk 1999. november 5-ei számában valótlánul állítottuk, hogy a FIDESZ vezetői valójában a saját tagságuk előtt sem számoltak el gazdálkodásukkal. Ezzel szemben az felel meg a valóságnak, hogy a párt vezetői a tagságnak több alkalommal is elszámoltak, a vonatkozó jogszabályoknak és a párt belső szabályzatában foglaltaknak megfelelően.”

Budapest, 1999. november 26.
Tisztelettel:
Horváth László pártigazgató
Fidesz – Magyar Polgári Párt

*

A Fidesz vezetői nem először küldenek szerkesztőségünkbe olyan helyreigazítási kérelmet, amely nem a cikkünkben foglalt állításokat igyekszik cáfolni. Nincs ez másként most sem. A Szerencsések és zsenik című riportunkban ugyanis nem a Fidesz mint politikai párt gazdálkodását vizsgáltuk, hanem azt állítottuk: a párt vezetői saját tagságuk előtt sem számoltak el azzal a közel 700 millió forinttal, ami a Váci utcai Tisztáskaszinó eladásából származott. Riportunkban nem általánosságban írtunk a párt gazdálkodásáról, és arról sem, hogy az nem felelt volna meg a vonatkozó jogszabályoknak vagy a párt belső előírásainak. Azt állítottuk ezzel szemben, hogy mind a mai napig nem lehet pontosan tudni, mi lett annak a közel 700 millió forintnak a sorsa, amit a Fidesz az állami vagyonból egy titkos politikai paktum részeként 1992 őszén kapott. Továbbá azt is állítottuk, hogy a párt és annak egyszemélyes vállalkozása, a Fico Kft. között „élénk, kétirányú pénzmozgások történtek”, amelyek során az Állami Számvevőszék szerint néhány esetben megsértették a számviteli törvényt, valamint az APEH a Fico Kft.-nél 17,5 millió forint adóhiányt tárt fel. A hírtünkben lévő dokumentumok szerint minderről a Fidesz tagsága – az Országos Választmány néhány tagjától eltekintve – mit sem tudott. Ezért ezeket az állításokat továbbra is fenntartjuk, a helyreigazítást pedig egy, a miénktől eltérő álláspontként közöljük.

ÉS

Pernyerés

Első fokon pert nyert az ÉS-t kiadó Irodalom Kft. (mint első fokú alperes) és Wilhelm András (mint második fokú alperes) Balassa Sándor zeneszerző ellen, aki egy április 2-án, az ÉS-ben megjelent és Wilhelm András által jegyzett írás (Bartók–Pásztory díj, másodsor) miatt indított személyhez fűződő jogainak megsértése miatt pert. A Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletében megállapította, hogy a szerző véleményét fogalmazott meg a díj odaítélésével kapcsolatban, s amely bár élelve, nem lépte túl az indokolt és elfogadható határt.

VIP-lista

A postabanki VIP-lista ügyében az ORFK Szervezett Bűnözés Elleni Igazgatósága a múlt héten iratismertetést tartott. Mint ismeretes, az ÉS három munkatársa gyanúsítottként szerepel az ügyben banktitoksértés gyanújával. Az ORFK illetékeke közölte, hogy az elkövetett cselekmény társadalomra való csekély veszélye miatt javasolja, hogy a három újságíró ellen az ügyészség szüntesse meg az eljárást.

Másodfokú eljárás

A Fővárosi Bíróság december 7-én, 13 óra 45 percre tűzte ki a Kövér László és társai által az Irodalom Kft. ellen korábban indított per másodfokú tárgyalását. Mint ismeretes, első fokon Kövér és társai pert nyertek.

Készletéshiány

Kovács László az ÉS november 5-ei számában a vele készült interjúban a következőket állítja: ma Magyarországon lassan kötelező lesz homoszexuálisnak lenni, ő is messze elkerülné a meleg és lesbikusok megmutatkozásával kapcsolatos eseményeket és rendezvényeket: persze ennek egyik oka az, hogy a meleg és lesbikusok megmutatkozásának semmi köze a politikához, hiszen a homoszexuális egyéneket nem is éri diszkrimináció, ő ezt az egészet nem érti: a cigányok például bizonyíthatóan atrocitások áldozatai és diszkriminálják őket, míg a homoszexuálisokkal ilyesmi nem történik.

Az, hogy a homoszexuálisok lassan kötelezővé válik, nyilvánvalóan képtelen állítás, és ezzel Kovács László minden valószínűség szerint maga is tisztában van. Nem alkalmas másra, csak amire hangoztatója használni akarja: a kérdés egyszerűsítésére, a pánikkeltésre és a sokakban amúgy is meglévő homofóbia növelésére.

Az állítássorozat harmadik része a legösszetettebb: vagyis hogy a homoszexuálisokat nem éri diszkrimináció. Egyrészt talán Kovács László el is tudja képzelni, hogy éri – hogy ha valakinek napvilágra kerül a homoszexuálisága, elbocsátják a munkahelyéről vagy gúny tárgya lehet. Viszont megfogalmazása szerint úgy tűnik, azok közé tartozik, akik a homoszexuálisokat a hálózati törekvések szintjén hajlandók csak tematizálni, és azt gondolja, hogy ezzel maguknak az érintetteknek is csupán magánygyéként kellene bántaniuk. Vagyis bele kellene egyezniük abba, hogy míg a heteroszexuálisok „hálózati törekvései” a nyilvánosság szintjén is megmutatkoznak, nekik életük nagy részéről hallgatniuk kell, a nyilvánosság előtt magánélet nélküli félembernek mutatkoznak.

Az a jó homoszexuális tehát, akinek ha homoszexuálisáról nagy néha tudognak is, ő maga szegényellivaló titokként kezeli azt, ami énjének fontos része. Az, hogy Magyarországon túlnyomórészt ilyen „jó” meleg és lesbikusok élnek, nemcsak az alapja, de az eredménye is Kovács László állításának, amely nem ritka érvelést tartalmaz. Nemcsak azt sugallja, hogy a melegnek és a lesbikusoknak az a jó, ha titkolóznak és bujkálnak, hanem az is, hogy miközben ezt teszik, egyrészt nem éri őket diszkrimináció, másrészt a titkolózás kétszeresen is az ő felelősségük: hiszen ha fény derül a szexualitásukra és emiatt mégis baj éri őket, akkor az individuális problémáik és közös érdekeik – nem alkotnak csoportot. A homoszexuális tehát szerinte különös viselkedés, és annál is inkább kitart vélekedése mellett, hogy ne kelljen elismernie azt, hogy egy kisebbségi csoportról van szó, amelyet azonos módszerrel kényszerítenek hallgatásra.

Kósáné Kovács Magda ugyanakkor azt válaszolta első felkérésünkre, hogy ha a parlament Emberi Jogi, Kisebbségi és Vallásügyi Bizottságának az elnökeként találkozna olyan homoszexuálisokkal, akik az őket ért diszkrimináció miatt panaszt tesznek, akkor természetesen kijárna mellettük. Csak hogy a meleg nem tesznek panaszt, és nemcsak a parlamenti bizottság előtt nem: a munkahelyükről is többnyire önként távoznak, há kell, nem várják meg a felmondást, hogy pert indíthassanak. Kovács László pedig könnyen azt mondhatja: ami nem látszik, az nincs.

Mi viszont szeretnénk a saját tudásunkat szembéllítani Kovács László

megindokolatlan tagadásával: a Meleg Hátér információ és lelkeségvonalát évente több ezren hívják, a meleg és lesbikusok nagy részének gondot okoz, hogy azt, ami emberi lényének alapvető része, elmondhassa a családjának és a barátainak, óriási többségük a munkahelyén elleplezi a magánéletét, amelyet mindenki más szabadon megoszt a többiekkel, és mindennapos félelemben él, a meleg és lesbikusok nem fejezhetik ki a szerelmükkel való összetartozásukat az utcán vagy bármilyen nyilvános helyen, ahogyan azt a heteroszexuálisok teszik, hiszen minimum szóbeli atrocitásoktól kellene tartaniuk: és azt az egyedülálló fórumot, ahol azokat a problémákat, amelyeket a gyakran elutasító és kirekesztő külvilág okoz, a segítő beszélgetésre képzett telefonos operátorokkal megbeszélhetnék, az elmúlt években szinte csak jelképes összegekkel támogatták magyar intézmények. A meleg és lesbikusokat az élet minden területén diszkrimináció éri, és ennek következménye, hogy még azokkal a jogokkal sem élnek, amelyek adott számukra. Amíg a munkahelyén és a közvetlen környezetében elhíhetetlenül valaki, ha fény derül a szexuális orientációjára, és az nem heteroszexuális, addig nem lehet arról beszélni, hogy a homoszexuálisokat nem éri diszkrimináció.

Kovács Lászlónak mint exkülgyminiszternek biztosan tudása van arról, hogy az Európai Parlament 1998. szeptember 17-én elfogadott egy határozatot „A meleg és lesbikusok egyenlő jogairól az Európai Közösségben” címmel. Ezen határozat d. pontja megállapítja, hogy a „...tagsággal rendelkező országokban, amelyekkel az EU már megkezdte az előzetes tárgyalásokat, a büntető törvénykönyvekben még mindig vannak olyan jogszabályok, amelyek súlyosan diszkriminatívak a homoszexuálisokkal szemben: Bulgária, Észtország, Litvánia, Magyarország, Románia.” Felhívja a tagsággal rendelkező országokat, hogy töröljék el azokat a törvényeket (Magyarország esetében a Btk. 199. §-át), amelyek sértik a lesbikusok és meleg férfiak emberi jogait, különösen a diszkriminatív bejegyzési korhatárt illetően.

Ezek után úgy gondoljuk, hogy egy önmagát baloldalként meghatározó párt vezetőjének mégis csak éreznie kellene némi készletét arra, hogy azonosuljon a lesbikus és meleg kisebbség ügyével.

Földes Judit és Mocsonaki László
a IV. Meleg és Lesbikus Fesztivál szervezői

*

Kovács László a Népszabadság november 24-ei számában az interjúval kapcsolatban többet közölt a következőket írta: „...nem állt szándékomban a saját nemük iránt vonzódók megsértése (...).mindenkit megkövetek, akit akaratlanul megbántottam.” – A szerk.

Hibák: igazítva

Múlt heti cikkemben („Kenedi Jánosnak”, ÉS, 1999. november 26.), 11. lap, 1. hasáb: a „nomenklatúra”-t nem helyes hosszú „ó”-val írni, bár szokták. 2. hasáb: Sevardnadze, nem „Sevarnadze” („d”-vel!). Hindenburg tábornagy, nem „tábornagy”: ismét: „nomenklatúra”. 3. hasáb: „...utólag »polgárinak« alított...”, nem pedig „állított” (alított a. m. „vélt”, rég., ritk.). 4. hasáb: „Pl. Pl”, nem „pl.”. A Brecht-ídézetben a

sorvégi „und” után nem kell vessző, és „schweig”, nem „schweigt”. 5. hasáb: „Jon Aluas”, nem „Alnas”. „Kritikai értelmiség”, nem „kritika értelmiség”, ja, és följebb: „...kiváltságosnak tartottam magam...” 12. lap: doktrinér, „é”-vel, nem pedig „doktriner”, „e”-vel (a fr. *doctrinaire* szóból, vö. *A magyar doktrinerek*, Beksis Gusztávól). Timothy Garton Ash „r”-rel, nem „Gaston” (ez utóbbi a 2. hasábjában). (Esterháznak és olvasószerkesztőjének: Céline, „é”-vel, nem „e”-vel, kétszer!) (Déry Tibor már 1967-ben, *A napok hordalékában* kifogásolta, hogy a *Le Nouvel Observateur* „La Nouvelle Observateur”-nek írják; hát 1999-ben az ÉS-ben megint, B. Gy. régebbi cikkében...) (Van folytonosság a magyar kultúrában.)

Seres László („A szabad demokraták két választása”, ÉS, id. szám, 4. lap – és nem „oldal”: ez utóbbi magyartalan) azt írja: „A baloldalisággal és többségében baloldali értelmiséggel [az SZDSZ-nek] egy [ein: makacs germanizmus] tabutórs keretében szakítania kell.” Az általában jól informált Seres tudhatná, hogy ez már évekkel ezelőtt megtörtént, mára pedig befejezett folyamat. Írói munkásságunk az írói munkásságunk része: önmagát tartalmazó halmaz. Mindenkinek tudtára adatik.

Tamás Gáspár Miklós

Üi. (Nem Arturo, bár azt is kurziválni kellett volna.) Most veszem csak észre, hogy az ÉS így szedte (12. lap, 2. hasáb): „...Kádár János számít a huszadik század legnagyobb államférfijának”, igaz, így szeditek, „j”-vel, holott így kell: *államférfiának* (mint: „fiának”, fiú, férfiú – tudjátok). Ez épp oly elterjedt hiba, mint „a pártoknak meg kell értenie”, *érteniük* helyett (ez utóbbi a helyes), a *Népszabadság*, a *Népszava* képes ezt így írni, címben! (Ugyancsak címben: „gruppi”, *kruppi* helyett, *ad analogiam* „gruppli”, „grizio”, „gravall”: hogy kompenzáljanak a *doktrinér* [franciás szó] elhullott „é” betűjéért, *debatter* [ang. *debater*] helyett azt képesek írni, hogy „debattor”, ami nem hagyományos, tehát [itt] helytelen, meg a „parlament” szót [jelentése: „tárgyalás végett az ellenséghez küldött katonai személy”, nk: fr. *MÉrtSz*, ill. *ÉKsz*, Steinmetz kapitány! Osztapenko!] „parlamenti képviselő” értelemben használják ...ch, sajtómunkások.) Az állami kormánytelevízió új tanácsadója, a négy milikóval miniszterileg kistaffirozott neonáci – félhivatalos?! – hetilap rohamozgatosa, annyira „nemzeti konzervatív”, hogy jellegzetes balliberális gorombaságnak alítja – nem „állítja”! – egyik metaforámat, nem tudván, hogy az klasszikus idézet, méghozzá Németh László szárszói beszédéből (a *Magyar Hírlap* balliberális szerkesztője vajon észrevette?).

Egyébként Kornis! (9. lap, 5. hasáb, utolsó előtti bekezdés): Betlen János neve csak „t”-vel, nem „th”-val írható: *Betlen* (*ad analogiam*: Bolyai Farkas és Bolyai János, de Bolyai [hosszú ó-val] Ernő; mindig fordítva írják). Vele kapcsolatban *Eörsi István*, vitatott november 19-i cikkében megenged magának egy megengedhetetlen célzást; pedig abból, hogy Betlen János manapság... no mindegy, nem ide tartozik..., szóval a „nem ide tartozik”-ból nem következik, hogy az ő esetében eltekinthetünk a párbaírók szabályaitól, röstelltem, hogy csak most hozom szóba. Skrupulózus, aki vagyok.

Az irodalom szavakból, a szó bötük-ből áll. Ebben, ha másban nem is, fanatikusnak kell lenni. (És kollégák: a főmondat alanyára személyes névmással utalunk vissza. Magyarok! Ne felejtsetek!)

44 C° árnyékban!

Tisztelt olvasóink!

A múlt héten a hideg téltől óvtuk Önöket. Ezen a héten újabb megdöbbentő meteorológiai előrejelzéssel szolgálunk: forró nyarunk lesz! Aggódunk azokért is, akik a nyári rekkenő hőségben, dacolva az ózonlyukkal, utcán kívánnának majd hozzájutni a heti betevő ÉS-hez. Felhívjuk veszélyeztetett olvasóink figyelmét, hogy még akkor is érdemes belépniük az előfizetők táborába, ha nyáron huzamosabb ideig tartózkodnak otthonuktól távol. Előfizetésüket ugyanis a posta (zöld számon kérhetik: 06-80-444-444) átírja vagy szünetelteti. És ez

még nem minden! Nemcsak hogy otthonához és nyaralójához vihető az ÉS-t, hanem éves előfizetésének módjától függően 2000–2500 forintot is megtakaríthat.

A 2000. évre az előfizetési díj a szerkesztőségben, Budapesten az Írók Boltjában és a Pont Könyvesboltban, valamint a Művész, az Örökmozgó és a Toldi mozik könyvespultjainál fizetve 7400 forint. Ugyanennyibe kerül az előfizetés, ha Ön csekket kér a szerkesztőségtől. (Telefonon 210-5149, 210-5159, faxon 303-9241 vagy e-mailen es@kkeeetoo.com) Ha postahivatalban vagy kézbesítőnél fizet elő, a díj 7900 forint. Ha 52 lap számot utcán vásárol, jövőre 9984 forintot kell fizetnie.

ÉLET ÉS IRODALOM

Kiadja az Irodalom Kft.:

ÉS Alapítvány Journal Art Alapítvány

Megjelenik minden pénteken

Főszerkesztő: KOVÁCS ZOLTÁN

Főszerkesztő-helyettes: TARNÓI GIZELLA VÁNCSA ISTVÁN

Olvasószerkesztő: SZIRA PÉTER

Szerkesztők és fogadóórák:

Széppróza: DÉRCZY PÉTER kedd 10–13

Tárlat, grafika: SZIKSZAI KÁROLY hétfő 11–13

Könyvkritika: KÁROLYI CSABA csütörtök 9–13

Irodalomtörténet: BATA IMRE hétfő 10–13

Vers: KÁNTOR PÉTER kedd 11–13

Interjú: SERES LÁSZLÓ hétfő 11–13

Tervezőszerkesztő: BORSOS SZETVLÁNA

Munkatársak: BAKÁCS TIBOR SETTENKEDŐ DARVASI LÁSZLÓ MEGYESI GUSZTÁV MOLNÁR ERZSÉBET ORBÁN OTTÓ

Riporterek: KÓCZIÁN PÉTER ÓSZABÓ ATTILA VAJDA ÉVA

Index: 25-44 HU-ISSN 0424-8848 Szerkesztőség: 1089 Budapest, Rezső tér 15.

(Bejárta a Rezső utca felől) Budapest 1443. Pf. 274

Telefon: 303-9211

Telefax: 303-9241

E-mail: irodalom@westel900.net

Internet-cím: <http://es.westel900.net>

Kiadja: Irodalom Kft.

Felelős kiadó:

a Kft. ügyvezető igazgatója

Telefon: 303-9211

Hirdetésfelvétel:

Rezső tér 15.

Levélírási cím: Mester Nyomda

Lapterjesztés: Irodalom Kft.

1089 Budapest, Rezső tér 15.

Telefon: 303-9211, 210-2157

Terjeszti a HÍRKER Rt., az NH Rt.

és alternatív terjesztők

Előfizethető a szerkesztőségben,

postautalványon vagy átutalással.

a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta

Igazgatóságánál (Bp. 1846 Csokonai u. 6.

Postabank Rt. 219-98636, 021-42795)

és kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken

a postahivatalokban és a hírlapkieljesítőknél.

Előfizetési díj december 1-től:

egy évre 7614 Ft.

fél évre 3876 Ft.

negyedévre 1876 Ft.

egy hónapra 376 Ft.

Külföldi előfizetés:

a szerkesztőségben keresztül. Éves előfizetési díj:

108 USA-dollár, környező országokba 90 USA-dol-

lár a bankszámlánkra történő befizetéssel

(a szerkesztőség egyidejű értesítése mellett).

Bankszámlaszámunk: Budapest Bank Rt.

10102237-07105005-00000008

Nyomatás:

Veszprémi Nyomda Rt.

Felelős vezető: Erdős András igazgató

A lap

a Soros Alapítvány,

a Nemzeti Kulturális Alap

és az Inertia Kft.

támogatásával készül.

További támogatóink:

CAOLA Rt.,

EGIS Rt.,

Hungagent Rt.,

Inter-Európa Bank Rt.

MOL Rt.,

Róna és Társai Rt.,

további olvasóink,

akik adóforintjaikkal támogatták a lapot.

Az ÉS kommunikációs partnere:

westel A KAPCSOLAT

Lapzárta: kedd, 11 óra

Meg nem rendelt kéziratokat

lehetőségeink szerint gondozunk,

de csak felbélyegzett, választorítékos

levelekre áll módunkban válaszolni.